Liviu Gogu

La pomana electorala

Muşcă cu pofta din micii zemoşi şi simți cum un firicel de grăsime i se prelinge de pe buza inferioară, în jos către scobitura de deasupra bărbiei. Se şterse cu dosul palmei, printr-o mişcare abilă şi probabil îndelung exersată şi continuă să molfăie combinația de mici, pâine şi muştar, pe care şi-o îndesa conştiincios în gură. Privirea-i izvorâtă din ochii mici înconjurați de cearcăne şi umbriți din belşug de sprincenele stufoase, ba se plimba distrată pe chipurile arse de soare şi transfigurate de efortul depus în procesul de masticație, ale comesenilor săi, ba se cobora instinctiv pe cartonul cu mici, pentru a oferi informații precise mâinii, privind locul spre care trebuie să se îndrepte pentru următoarea operațiune.

– Bagă-n tine, bă Stemate! Pomana-ngraşă, bă! auzi el în spate vocea tunătoare a lui Petre Clăpăugea, vecinul lui din fundul grădinii, cu care mai glojdea când şi când, câte-o juma' de țuică de corcoduşe, pasată alternativ peste şipcile gardului comun. Aproape imediat simți şi palma cât o lopată a acestuia, lipindu-i-se prieteneşte de spinare, de mai să-i sară pălăria de pe cap şi să se înece cu micul abia vârât în gură.

– Ce bă, ți-i teamă că să gată şi tu nu mai prinzi? îl înțepă şi el, la rândul lui, pe noul venit, după ce înghiți mai mult forțat bucata de mic, ca să lase loc vorbelor să iasă. Bagă-te la coadă, că-ți țiu colea un loc în picioare, mai zise, înainte să muşte din nou din micul, pe care mâna-i conştiincioasă şi răbdătoare i-l ținuse în aşteptare, la două degete de buze, pe timpul cât vorbise.

– Da, în picioare şi gratis, ca pentru tine, aşa! glăsui şugubăț, între două molfăituri şi Costache Ofticosu, iar Lenuța, nevastă-sa, scundă şi grasă ca o minge de rugbi, chicoti ascuțit de două-trei ori, apoi duse repede mâna la gură, pentru a feri de ochii indiscreți ai comesenilor – de parcă ar mai fi ceva de ascuns – dinții rari şi strâmbi, „ca de greblă uitată-n drum şi călcată de căruță" (expresie, bineînțeles, de la Stemate cetire!).

– Nu există pomană-n lumea asta să-l îngraşe pe Stemate, bă Petre. Ăsta-i fieru' dracu'! se băgă în vorbă şi Neculai Ştirbu, care pân-atunci mestecase chinuit, ceva mai la dreapta lui.

Stemate era înalt şi slab, de toate hainele stăteau pe el ca pe gard. Nimeni nu-l văzuse vreodată purtând ceva care să cadă bine pe corpul lui deşirat. Tot fizicul său era cel care-i adusese şi porecla de Păsărilă – inspirată de numele celebrului personaj de poveste – pe care i-o pusese chiar actualul primar, pe vremea când nu-i era decât coleg de clasă-n gimnaziu şi când Stemate începuse să arate cam ca acum, doar că mult mai tânăr şi ceva mai plăpând.

– Tu să vorbeşti când ți-or da dinții, băi Neculae, îl puse Stemate la punct, fără să stea prea mult pe gânduri.

Lui Neculai Ştirbu, îi dăduseră, ce-i drept, dinții acum vreo cincizeci de ani, dar rămăsese fără cei mai mulți dintre ei, începând de-acum vreo douăzeci – „dracu' ştie de ce!" răspundea el când l-întreba cineva – aşa încât, atunci când deschidea gura, expunea privirilor doar doi colți răzleți, un molar în dreapta-jos şi-un canin în stânga-sus.

Se lăsă din nou, pentru câteva clipe, tăcerea la masa lor, întrucât toți, ca la comandă, duseseră mâinile la paharele de bere, şi acum sorbeau cu înghițituri mici, lichidul gălbui, rece şi savuros. Beau încet, cu milă s-ar putea spune, pentru că ştiu că dacă vor mai vrea încă un pahar, acela va fi pe bani, iar prin buzunarele lor cam bătea vântul.

– Gata, bă! Dați-vă după locu' ăla al meu, „în picioare şi gratis"! făcu să răsune păduricea, vocea ca de clopot a lui Clăpăugea, care, cu spiritul său de orientare binecunoscut, intrase rapid în posesia cartonului cu mici şi paharului de berea, iar acum îşi făcea loc la masă, mai mult sau mai puțin delicat, între Stemate şi Costache Ofticosu.

Petre Clăpăugea vorbea tare de obicei, dar acum trebuia să adauge şi mai mulți decibeli vocii sale baritonale, ca să se facă înțeles, prin vacarmul ce-l crea acompaniamentul şi vocea manelistului, ce se producea sârguincios, pe scena

improvizată la marginea luminişului, care devenise locul obişnuit de desfăşurare a acestui gen de serbări câmpeneşti cu duhoare electorală.

– Bă Petre, că tot venişi, ia spune, ție nu ti-e puțin ruşine? îl luă la rost, în glumă, dar afişând un aer extrem de serios, Stemate. Hai, că pă oamenii ăştia-i înțeleg, că ei n-a fost ca tine trecuți prin şcoli înalte şi nici n-a muncit cinci ani în Bucureşti. Ei nu ştie, că e proşti, da' tu cum mama dracu' de poți să le mănânci micii şi să le bei berea şi la ăştia movalii, după ce-ai făcut burta mare săptămâna trecută, la ăia cu trei lalele?

Cei din jurul mesei zâmbeau satisfăcuți, că nu fuseseră băgați în aceeaşi oală cu neruşinatul, deşi procedaseră exact la fel, iar faptul că „e proşti" părea să nu-i deranjeze de fel. Lenuța nu se putu abține să nu chicotească în felul ei caracteristic, acoperindu-şi gura cu degetele răsfirate.

– Bag seamă că ție-ți pare rău c-ai fost în tură de zi duminica trecută, aşa-i? răspunse imperturbabil, printr-o întrebare, Clăpăugea, înainte de a muşca cu poftă din capătul trecut prin muştar al celui dintâi mic, din porția oferită moca azi de „movalii".

Stemate râse la o laolaltă cu ceilalți de la masă, înveselit de umorul cu care intra în joc vecinul său, dar şi de perspicacitatea cu care acesta-l „citise".

– De ce să-mi pară rău, că doar duminica viitoare, când vin ăi cu crinu', eşti tu în tură de zi. Aşa că o să fie doi la doi.

Replica lui Stemate, zis Păsărilă, stârni hohotele de râs ale comesenilor şi chicotele ascuțite şi acoperite cu palma, ale Lenuței. Toți cei de față, doar ascultau, mâncau, beau şi râdeau, neîndrăznind nici unul să-i conturbe pe care cei doi vecini, din schimbul de replici în care se angrenaseră şi care, ca de fiecare dată când se producea, făcea deliciul auditoriului.

– Aşa-i, Stemate! mimă Clăpăugea brusc întristarea, de parcă abia cum afla că duminica viitoare lucrează. Mie chiar că-mi pare rău. Îmi făcusem şi io nişte socoteli… Adică, mă gândii, dacă particip la trei pomeni d-astea, îi ca şi cum mi-ar da-napoi vreo 15-20 de lei din multele sute pe care le plătii io ca taxe şi impozite, ca să le fie lor bine în ultimii patru ani. Doar nu credeți,

continuă el, adoptând un ton declamator şi luând un aer de a toate-ştiutor, în timp ce privirea i se plimba profetic peste onorata asistență zguduită de hohote de râs, că mâncați mici şi beți bere din banii lor? Nu, stimabililor!... Sunt tot din banii noştri! Noi i i-am dat! Prin urmare, schimbă el tonul cu unul mai conciliant, nu ştiu ce vreți să faceți voi, dar io mă chinui să recuperez ceva din ei... Cât priveşte votatul... oi vedea io cu cine-oi vota... acolo... singur în cabină.

Păsărilă-l privi şters, dintr-o parte, cu ochii abia mijiți, iar în colțurile gurii, oprită câteva clipe din mestecat, păru să-i înflorească palid un zâmbet viclean.

– D-apoi, săru' mâna pentru masă!... şi să le dea Dumnezeu sănătate!... rosti el cu disimulată evlavie, pregătindu-se să-şi strecoare în cavitatea bucală ultimul dumicat, cu care ştersese conştiincios, până la ultima moleculă, muştarul de pe carton.